

I Το ημερολόγιο

Το ημερολόγιο συντάσσεται αμέσως μετά τη συνέντευξη. Σε αυτό ο ερευνητής καταχωρεί τις πρώτες του εντυπώσεις για τη συνέντευξη. Το κείμενο αυτό είναι χρήσιμο για τον ερευνητή που πραγματοποίησε τη συνέντευξη αλλά και μελλοντικούς άλλους ερευνητές σαν κατανοήσουν το πλαίσιο και τη διαδικασία της συνέντευξης σαν επιπλέον στοιχεία για την ερμηνεία της αφήγησης.

Επικεφαλίδα – Το ονοματεπώνυμο του πληροφορητή, ημερομηνία συνέντευξης, όνομα ερευνητή

I Το πλαίσιο της συνέντευξης

- Πως ήρθατε σε επαφή με τον πληροφορητή(-ήτρια);
- Σε ποιό μέρος έγινε η συνέντευξη; Σε τι μέσο καταγράφτηκε; Κατά πόσο αυτά επηρέασαν το περιεχόμενο της συνέντευξης και τη σχέση ερευνητή/πληροφορητή;
- Μια περιγραφή του πληροφορητή

II Η διαδικασία της συνέντευξης

- Περιγράψτε τη σχέση που αναπτύχθηκε μεταξύ σας στη διάρκεια της συνέντευξης; Σημειώθηκε μεταβολή αυτής της σχέσης από την αρχή ως το τέλος της συνέντευξης;
- Έχετε την εντύπωση ότι ορισμένα στοιχεία της ταυτότητας σας επέδρασαν αρνητικά ή θετικά στη συνέντευξη;
- Υπήρχαν σημεία του οδηγού για τα οποία δεν ήθελε να μιλήσει ο πληροφορητής;
- Για ποιά σημεία ήταν πιο πρόθυμος να μιλήσει;
- Υπήρχαν σημεία έντασης, αμηχανίας, συγκίνησης; Πως αντιδράσατε;
- Σε ποιά σημεία σκέφτεστε εκ των υστέρων ότι θα έπρεπε να είχατε χειριστεί τη συνέντευξη διαφορετικά;
- Τι μάθατε προσωπικά από τη διεξαγωγή αυτής της συνέντευξης;

III Το περιεχόμενο της συνέντευξης

- Ποιά θέματα δεσπόζουν στη μνήμη του αφηγητή;
- Ποιά σημεία της συνέντευξης φωτίζουν ιδιαίτερα το υπό έρευνας θέμα
- Ποιά άλλα σημεία της συνέντευξης σας φαίνονται ιδιαίτερα σημαντικά;

II Η περίληψη

Η περίληψη συντάσσεται σε ηλεκτρονική μορφή και παρέχει πληροφορίες για τα βασικά στοιχεία του περιεχομένου της συνέντευξης για το μελλοντικό χρήστη (ονόματα, τόποι, γεγονότα, θεματικές). Σε συνδυασμό με την παραπομπή στο χρονικό κωδικό στο ηχητικό αρχείο αποτελεί σημαντικό οδηγό για να βρει ο χρήστης τα σημεία της συνέντευξης που τον ενδιαφέρουν.

Η περίληψη συνοδεύεται από τυποποιημένο εξώφυλλο, στο οποίο αναφέρονται τα βασικά στοιχεία της ηχογράφησης και του πληροφορητή (βλέπε Παράρτημα Α).

Έκταση της περίληψης

Η έκταση της περίληψης ποικίλει ανάλογα με τη διάρκεια της συνέντευξης. Πρέπει να καλύψει τα κεντρικά θέματα που θίγονται στη συνέντευξη χωρίς να πλατειάζει και να εστιάζει σε δευτερεύουσες λεπτομέρειες. Στο Αρχείο Ήχου της Βρετανικής Βιβλιοθήκης ο κανόνας είναι περίπου 250 λέξεις για κάθε 30 λεπτά της ηχογράφησης. Όταν υπάρχει και απομαγνητοφωνημένο κείμενο με ευρετηρίαση, η περίληψη μπορεί να είναι συντομότερη.

Παραπομπή στο ηχητικό αρχείο

- Στην αρχή κάθε αρχείου αναφέρουμε τον αριθμό του track (όταν υπάρχουν πάνω από ένα) και τη συνολική του διάρκεια, πχ Track 1 [2:35:01].
- Όταν η συνέντευξη με τον ίδιο πληροφορητή συνεχίστηκε και σε άλλες μέρες, πρέπει να αναφερθεί και ο αριθμός της συνεδρίασης και η ημερομηνία Π.χ. Track 1 [2:35:01] [συνεδρίαση 1: 10/3/2005]
- Εντός του ίδιου track αναφέρουμε το χρονικό κωδικό, όταν υπάρχει αλλαγή θέματος (συνήθως κάθε 5 ή 10 λεπτά). (πχ [00:48:00]). Όταν η αλλαγή θέματος προκλήθηκε από ερώτηση του ερευνητή, ο χρονικός κωδικός αναφέρεται στην αρχή της ερώτησης, όχι της απάντησης.
- Στο επόμενο track ξεκινάμε τη χρονομέτρηση πάλι από την αρχή.

Το περιεχόμενο της περίληψης

- Σκοπός της περίληψης είναι να αποκτήσει ο αναγνώστης μια εικόνα για τα θέματα που έθιξε ο πληροφορητής, δεν χρειάζεται να αναφέρουμε λεπτομερώς τις απόψεις του ή χαρακτηριστικές ιστορίες. Τα θέματα αναφέρονται με τη σειρά που παρουσιάζονται στη συνέντευξη. Αυτό είναι σημαντικό για να καταλάβουμε τη διάρθρωση της μνήμης του πληροφορητή. Ωστόσο, όταν δεν μπορεί να γίνει πλήρης απομαγνητοφώνηση και σκοπός της έρευνας είναι η χρήση συγκεκριμένων αποσπασμάτων, η περίληψη μπορεί να ενσωματώσει περιστασιακά και τα λόγια του πληροφορητή σε συγκεκριμένα σημεία που φαίνονται σημαντικά.
- Οι χρονικοί κωδικοί δίνουν μια εικόνα για την έκταση που αφιερώνει ο πληροφορητής σε κάθε θεματική, άλλη μια σημαντική ένδειξη για τη διάρθρωση της μνήμης του («ο ρυθμός της αφήγησης»). Ωστόσο, μπορεί να είναι χρήσιμο να περιλάβουμε ενδείξεις για το είδος του λόγου που χρησιμοποιεί ο αφηγητής (πχ λεπτομερής περιγραφή προσώπων και γεγονότων, εξήγηση, επιχειρηματολογία, ανέκδοτο, ειρωνία, περιστασιακή αναφορά). Οι παρακάτω όροι μπορούν να χρησιμεύσουν ως οδηγός:
 - περιγραφή (για λεπτομερή περιγραφή προσώπων και πραγμάτων)
 - συζήτηση (σε διάλογο με τον ερευνητή)
 - επιχειρηματολογία (όταν θέλει να δείξει την κατά την άποψή του σωστή ερμηνεία γεγονότων απαντώντας σε άλλες εκδοχές)
 - ιστορία (αφήγηση)

- ανέκδοτο
 - σχόλιο
 - παρατήρηση
 - αναφορά
- Για λόγους οικονομίας του κειμένου, αποφύγετε περίπλοκες προτάσεις. Πχ «Αναφέρει» αντί για «Στη συνέχεια ο πληροφορητής αναφέρεται σε...»
- Από την άλλη, το κείμενο δεν πρέπει να είναι υπερβολικά λακωνικό. Πχ γράψτε «μιλάει για ρατσιστικές συμπεριφορές που αντιμετώπισε» αντί για «περιγράφει τις σχέσεις με τους έλληνες».
- Ονόματα. Για γνωστά ονόματα (προσώπων, χωρών, οργανισμών) αναφέρετε το όνομα όπως αναφέρεται από τον πληροφορητή και αν χρειαστεί, βάλτε το σωστό ή το επίσημο όνομα εντός αγκυλών. Πχ «Ούντρα [UNRRA]». Για ονόματα που αναφέρονται συχνά, δώστε το πλήρες όνομα στην αρχή και μετά με αρχικά (πχ Πέτρος Αντωνίου – ΠΑ).
- Εάν κάποια γεγονότα αναφέρονται λάθος, δώστε τη διόρθωση εντός αγκυλών. Πχ αναφέρεται στο άνοιγμα της παιδόπολης το 1948 [1947].

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α – ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ

ΟΝΟΜΑ ΑΡΧΕΙΟ: ΑΡΧΕΙΟ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΩΝ ΜΑΡΤΥΡΙΩΝ Ι.Α.ΚΑ	
ΔΕΛΤΙΟ ΠΕΡΙΛΗΨΗΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ	
Αριθ. συνέντ. : π.χ. Σ022/01	Αρχεία WAV: (δεν χρειάζεται συμπλήρωση από σας)
Τίτλος συλλογής: Απόφοιτοι του ΙΑΚΑ	
Όνομα πληροφορήτριας:	Φύλο:
Επάγγελμα:	Έτος & τόπος γέννησης:
Επάγγελμα πατέρα:	Επάγγελμα μητέρα:
Ημερομηνία ηχογράφησης, tracks	Π.Χ. 28/10/2004 (tracks 1-3)
Τόπος συνέντευξης	Π.χ. εργαστήριο KA, skype
Όνομα ερευνητή	
Μέσο εγγραφής	(ο εξοπλισμός)
Φόρματ εγγραφής	Π.χ. WAV 16 bit 48 kHz
Μονοφωνική ή στερεοφωνική	Μονοφωνική
Συνολική διάρκεια	(HH:MM:SS) 01:02:01
Πρόσθετα υλικά	
Παραχωρητήριο	
Παρατηρήσεις	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β Δείγμα περίληψης από το πρόγραμμα «Σχεδιάζοντας το Μουσείο Πόλης του Βόλου

Σ017/056 Ελένη Διομήδη-Κορμάζου

[Track 1 [διάρκεια 00:27:56] [συνεδρίαση 1: 28 Ιουνίου 2013] Ελένη Διομήδη-Κορμάζου (ΕΚ), γεννήθηκε στο Βόλο το 1913.

Προσωπικότητα του **Μιχάλη Καζάζη** (ΜΚ) και εγκατάστασή του στο Βόλο. [00:02:15]. Περιγραφή του σπιτιού της ΕΚ [όταν έμενε με το ΜΚ] δίπλα στα εργοστάσια Σταματόπουλου και Γκλαβάνη-Καζάζη. [00:02:45] Η γνωριμία του Γκλαβάνη με τον Καζάζη, δημιουργία του εργοστασίου σιδηρουργίας απέναντι από το σιδηροδρομικό σταθμό, περιγραφή του χώρου του εργοστασίου. Εγκατάσταση της ΕΚ στο σπίτι του ΜΚ, λόγω της αναπηρίας του αδελφού της **Χρήστου Διομήδη** (ΧΔ). [00:07:20] Αναφορά στο ΧΔ, μετάβαση του στην Αθήνα για σπουδές μαζί με ένα «προσφυγάκι», μετάβαση και της ΕΚ με τη μητέρα της στην Αθήνα στα πρώτα χρόνια της Κατοχής, μετέπειτα δράση του ΧΔ στην Αντίσταση. [00:11:03] Περιγραφή του πατρικού σπιτιού της ΕΚ στη Δημάρχου Γεωργιάδου-Σαρακηνού και αναφορά στην οικογένειά της. [00:12:45]. Περιγραφή του ΜΚ και του **Γκλαβάνη**, τον οποίο χαρακτηρίζει ως «ανθρωπάκι». Περιγραφή των χώρων του εργοστασίου. [00:14:45] Αναφορά στους γιούς του Γκλαβάνη Τζον και Βάγγος και στις συγκρούσεις της ΕΚ μαζί τους σχετικά με την κληρονομία του Καζάζη. [00:16:03] Η ζωή της ΕΚ στο σπίτι του ΜΚ επί τέσσερα χρόνια (1921-1925). Το σπίτι του ήταν ακριβώς δίπλα στα δύο εργοστάσια Γκλαβάνη και Σταματόπουλου και όλη μέρα «εσείετο». [00:18:23] Απεργίες στο εργοστάσιο Σταματόπουλο, ισχυρό σωματείο. Οι εργάτες «στράβωναν» το κουδούνι του εργοστασίου για να μην ακούγεται. [00:19:50] Η σάση του ΜΚ απέναντι στους εργάτες, δίκαιος αλλά απαιτητικός. Στιγμές της καθημερινότητας με τον Καζάζη, στο σπίτι και στο εργοστάσιο. Διαμόρφωση της προσωπικότητάς του ΜΚ στις Η.Π.Α. [00:22.31] Περιγραφή του Γκλαβάνη ως άνθρωπος «λαϊκού τύπου», έλλειψη δραστηριότητάς του στο εργοστάσιο, σχέση με τον ΜΚ. Αναφορά στον **Κοτζιόπουλο**, διευθυντή του λογιστηρίου και συγγενής του Γκλαβάνη. Μεταφορά του εργοστασίου στον **Πειραιά** από τα παιδιά του. [00:25.45] Αναφορά στον ετεροθαλή αδερφό της ΕΚ **Γιώργο Διομήδη** (ΓΔ), ζωγράφος με σπουδές στο Μόναχο.

Track 2 [00:50:00] [συνεδρίαση 1: 28 Ιουνίου 2013]

Συνέχεια για το ΓΔ ζωγράφο. [00:00:45] Η σάση του πατέρα της απέναντι στο ζήτημα της εκπαίδευσης των παιδιών. Ο ΜΚ δεν την άφησε να σπουδάσει. Οι σχέσεις του ΜΚ με την οικογένεια της ΕΚ. [00:04:20] Τα παιδικά της χρόνια στο εργοστάσιο μαζί με τον ΜΚ. Η γνωριμία της με τη **Λιλίκα Νάκου**. [00:05:40] Λεπτομέρειες για το εργατικό δυναμικό του εργοστασίου **Γκλαβάνη-Καζάζη**, ανάμεσά τους και κάποιες γυναίκες. Επιπτώσεις της παραγωγής αγροτικών μηχανών από το εργοστάσιο στην καλλιέργεια στο θεσσαλικό κάμπο, αναφορά στην εισαγωγή μηχανών Marshall από τη Γαλλία. [00:08:40]. Η τύχη κάποιων εγγράφων του εργοστασίου. [00:09:25] Αναφορά στον **Βενιέρη** που έμενε κάτω από το σπίτι του ΜΚ. Επανάληψη εκτιμήσεων για τους χαρακτήρες του ΜΚ και του Γκλαβάνη. Απασχόληση και προσφύγων στο εργοστάσιο. Φιλανθρωπικές δραστηριότητες του ΜΚ. [00:14:30] Αναμνήσεις για την **εγκατάσταση προσφύγων** σε επιταγμένο σχολείο. Περιστατικό με αγκάθι τριανταφυλλιάς που τοίμπησε τη μητέρα της ΕΚ. [00:17:15] Περιγραφή του διοικητικού προσωπικού του εργοστασίου. Αναφορά στον **Κόνσουλα** και στον **Φρατέλη Ναχμία** στο λογιστήριο και στον **Καρακατσάνη** προϊστάμενο των εργατών. [00:20:52] Εικόνες για τους εργάτες του εργοστασίου. [00:22:52] Εικόνες για τον ΜΚ να διαβάζει *Times*, σχέσεις του με πλούσιους γαιοκτήμονες της Λάρισας, παραθέριση μαζί με τη μητέρα της ΕΚ. [00:24:28] Η εκλογή του Γκλαβάνη ως δήμαρχος Βόλου και η διακοπή της ενασχόλησής του με το εργοστάσιο. Στην εκλογική καμπάνια έβαλε τους εργάτες πάνω σε κάρα και περιφέρονταν φωνάζοντας «Γκλαβάναρος». [00:25:30]. Στιγμιότυπα από τη ζωή του ΜΚ μέχρι το θάνατό του το 1937 [1927?].

[00:31:02] Ενασχόληση της ΕΚ με το **Άσυλο Παιδιού**, όταν τελείωσε το Γυμνάσιο.

Περίθαλψη ορφανών κοριτσιών, εκπαιδευτικές δραστηριότητες (υφαντική, πλεκτική).

Αναφορά στις **Φούλα Παρασκευοπούλου, Καίτη Γκλαβάνη, Κασσιοπούλου, Μαρίας**

Ζωιτοπούλου, κυρίες της καλής κοινωνίας του Βόλου που διοικούσαν το Άσυλο. Αναφορά στη δική της φιλελεύθερη στάση απέναντι στα κορίτσια, περιστατικό με κάποιο δαχτυλίδι.

[00:37:30] Εκπαίδευση των κοριτσιών για επαγγελματική αποκατάσταση. Πέντε κορίτσια έμαθαν μοδιστρική στην **Γιοκαρίνη**, η πρώτη μοδίστρα του Βόλου. [00:38:27] Η διεύθυνση του ασύλου ανήκε στην «καλή κοινωνία του Βόλου», το πέρασμα από το άσυλο ήταν βήμα καταξίωσης. [00:39:00] Μεταφορά του Ασύλου στα **Λεχώνια** με την έναρξη του πολέμου.

Προπολεμικά το Άσυλο ήταν στα Παλαιά και διέθετε και νοσοκομείο. [00:41:04]. Αναφορά στην **Κουτσαγγέλη**, πρώτη πρόεδρο του ασύλου. Το άσυλο ξεκίνησε από μεγάλες οικογένειες του Βόλου. Ήταν αγαπητό στον κόσμο, ο οποίος ερχόταν στους χορούς που το άσυλο οργάνωνε. Τα κορίτσια ήταν «καλοζωισμένα», έτρωγαν καλά και ντύνονταν καλά. Αναφορά στην αυστηρότητα της διευθύντριας Παρασκευοπούλου, επανάληψη του περιστατικού με τα δαχτυλίδια. [00:42.23] Αναφορά στην καθημερινή ζωή στο άσυλο, τους χώρους, το απαιτούμενο προσωπικό και τους πόρους του. [00:47:46] Μεταφορά του Ασύλου στην περιοχή του Αγίου Βασιλείου λίγο πριν από τον πόλεμο.